

Ασφαλείς περιπλανήσεις στο Διαδίκτυο

Το Διαδίκτυο είναι ένας νέος συναρπαστικός κόσμος με ποικιλία προορισμών που μας προκαλεί να τον εξερευνήσουμε. Είναι ακόμα ένα κοινωνικό περιβάλλον, όπου μπορούμε να συναντήσουμε τους φίλους μας αλλά και ξένους. Μπορούμε να ενημερωθούμε, να αποκτήσουμε γνώσεις, να διασκεδάσουμε. Ακόμα όμως, μπορεί να υποστούμε παρενοχλήσεις, να πληγωθούμε, να εξαπατηθούμε.

Θα αφήναμε ποτέ το ανήλικο παιδί μας να ξεκινήσει μόνο του ένα τέτοιο ταξίδι; κι όμως το 88,5% των παιδιών σήμερα «σερφάρει»!

Το Διαδίκτυο αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για τη διεύρυνση των γνώσεων των μαθητών, για την υποστήριξη

των σχολικών εργασιών τους αλλά και τη διασκέδασή τους. Προσφέρει τη δυνατότητα της επικοινωνίας, της συνάντησης και της συνεργασίας. Ωστόσο παρέχει πλήθος αδόμητης πληροφορίας και γενικότερα υλικό, από το οποίο συχνά απουσιάζουν οι αξίες και το ήθος. Γονείς και εκπαιδευτικοί σαν ενήλικες μπορούν να φιλτράρουν και να επιλέξουν το είδος και την ποιότητα της πληροφορίας, να διακρίνουν το βλαβερό υλικό και να απορρίψουν την ανάρμοστη επικοινωνία, ενώ τα παιδιά και οι έφηβοι είναι εκτεθειμένα στο ψεύδος και στην καλή ή κακή ποιότητα του περιεχομένου. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας αφενός της περιέργειας και της έλλειψης κριτικής γνώσης, αφετέρου λόγω της πρωτόγνωρης αίσθησης ελευθερίας που σου δίνει ο εικονικός κόσμος -με το πάτημα ενός απλού «κλικ»- η οποία ωστόσο δεν υπάρχει στην πραγματική ζωή.

Το Διαδίκτυο όπως όλα τα εργαλεία πρέπει να χρησιμοποιείται υπεύθυνα και σωστά.

Chat, spam, blog, forum, download, bookmark, social net ... : όροι που έχουν εμφανιστεί ήδη στην καθημερινότητά μας πλέον, όχι μόνο σε όσους περιπλανώνται στο Διαδίκτυο. Η εξοικείωση με τους όρους-κώδικες και η ανάπτυξη δεξιοτήτων για μια ασφαλή πλοήγηση γνωρίζοντας τους κανόνες ώστε να μην πελαγοδρομούμε ή χανόμαστε στις πληροφορίες του Διαδικτύου χαρακτηρίζεται ως «**διαδικτυακός αλφαριθμητισμός**» ή «**αγωγή στο Διαδίκτυο**». Από πανελλαδική εμπειρική έρευνα του Ινστιτούτου Οπτικοακουστικών Μέσων και του Πάντειου Πανεπιστημίου υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, το 2007 σε 2500 γονείς, το 83% των γονέων θεωρεί το Διαδίκτυο από «απολύτως απαραίτητο» έως «μάλλον απαραίτητο», όμως θεωρούν ότι διαθέτουν μέτριες γνώσεις (22%) λίγες (18%) ή ανύπαρκτες (15%). Το Διαδίκτυο είναι ανοιχτό σε όλους, ακόμα και σε αυτούς που επιθυμούν να βλάψουν τους συνανθρώπους τους με διάφορους τρόπους όπως παράνομο και επιβλαβές υλικό, ή παρασύροντας νέους και παιδιά εμφανιζόμενοι με πλαστές ταυτότητες, ή ακόμη χρησιμοποιώντας προσωπικά μας δεδομένα για αθέμιτους σκοπούς. Στο χάος και στη δημοκρατία του Διαδικτύου σήμερα, το πρόβλημα της ασφαλούς πλοήγησης είναι ανέφικτο να λυθεί με την απαγόρευση της πρόσβασης ή με την κατάργηση όλων αυτών των τοποθεσιών. Η λύση βρίσκεται **στη γνώση του μέσου** που ονομάζεται «Διαδίκτυο» και των απεριόριστων δυνατοτήτων του, των πιθανών κινδύνων που μπορεί να κρύβει και στους τρόπους αντιμετώπισής τους και στη σωστή και ασφαλή χρήση του, που θα προστατεύσει γονείς και παιδιά από υλικές, ψυχικές, ηθικές ζημιές και θα εγγυηθεί την προστασία τους. Με αυτόν τον τρόπο γινόμαστε ενεργοί χρήστες του Διαδικτύου προσπαθώντας να διαμορφώσουμε ένα ασφαλέστερο περιβάλλον και να επηρεάσουμε την εξέλιξή του. Είναι σημαντικό παιδιά και έφηβοι **να πληροφορηθούν** για τους κινδύνους που κρύβονται, ώστε να συμπεριφέρονται με ασφαλή τρόπο. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να είναι ενήμεροι, αλλά και διαθέσιμοι για να συζητήσουν μαζί τους τυχόν προβλήματα που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κατά τη χρήση των υπηρεσιών του Διαδικτύου.

Σωστές τεχνικές αναζήτησης στη μηχανή Google Search

Η αναζήτηση στο διαδίκτυο συχνά αποτελεί ένα πρόβλημα για μεγάλους και μικρούς. Η μηχανή αναζήτησης Google Search προσφέρει ορισμένες «τεχνικές» για μια ασφαλή, εύκολη και γρήγορη αναζήτηση. Όλα τα παραδείγματα που παρουσιάζονται στη συνέχεια πρέπει να τα πληκτρολογήσετε στη γραμμή αναζήτησης του Google και όχι στη γραμμή διευθύνσεων του Internet browser για να έχουν αποτέλεσμα.

1. Στη γραμμή αναζήτησης δεν έχει σημασία αν πληκτρολογείτε κεφαλαία ή μικρά. Οπότε, ακόμη κι ένα ονοματεπώνυμο δεν είναι ανάγκη να το ξεκινάτε με κεφαλαίο. Αν όμως η λέξη ή η φράση που αναζητάτε περιλαμβάνει τόσο κεφαλαία όσο και μικρά στοιχεία (πχ. ΚάλυΜνΟς), περικλείστε την σε εισαγωγικά.
2. Ακόμα και αν δεν είστε σίγουροι γι' αυτό που θέλετε να αναζητήσετε, πληκτρολογήστε μέρος των πληροφοριών που γνωρίζετε και είναι πολύ πιθανό να τις συμπληρώσει η μηχανή αναζήτησης. Για παράδειγμα, αν δε θυμάστε τον τίτλο «20000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα», θα ακούσε να πληκτρολογήσετε: 20000 λεύγες.
3. Οι λέξεις που βάζετε στη γραμμή αναζήτησης δεν είναι ανάγκη να είναι ορθογραφημένες αφού η μηχανή μπορεί και διορθώνει αυτόματα την ορθογραφία σας (η καταστροφή των δασκάλων)...
4. Αν δε γνωρίζετε ακριβώς για τι ψάχνετε, π.χ. θυμάστε λίγους στίχους από ένα τραγούδι αλλά όχι τον τίτλο, πληκτρολογήστε όσες λέξεις θυμάστε και αντικαταστήστε όσες δε θυμάστε μ' έναν αστερίσκο (*).
5. Σε περίπτωση που αναζητάτε μια συγκεκριμένη φράση, θα πρέπει να την περικλείσετε με εισαγωγικά, για να περιορίσετε τα αποτελέσματα της αναζήτησης. Το ίδιο ισχύει και για την αναφορά σ' ένα ονοματεπώνυμο. Διαφορετικά, σε μια αναζήτηση, π.χ. Γιάννης Ρίτσος, θα εμφανιστούν και σελίδες που περιέχουν Γιάννης.....Ρίτσος Κώστας.....κλπ.
6. Συνήθως η μηχανή αναζήτησης εμφανίζει και αποτελέσματα για παράγωγα ή συνώνυμα της λέξης που αναζητάτε. Για να το αποφύγετε αυτό και να περιοριστούν τα αποτελέσματα στη λέξη όπως ακριβώς δηλώθηκε, χρησιμοποιήστε το σύμβολο της πρόσθεσης (+) πριν από τη λέξη, πχ: +Γαία.
7. Το ίδιο περίπου ισχύει όταν θέλουμε ν' αποκλείσουμε μια λέξη ή μια κατηγορία από τα αποτελέσματα μας. Χρησιμοποιούμε το σύμβολο της αφαίρεσης (-) πριν από τον ορισμό που δεν επιθυμούμε. Για παράδειγμα αν ψάχνουμε για τις φυλές που ζουν στα τροπικά δάση αλλά όχι για τους Πυγμαίους, γράφουμε: Φυλές τροπικών δασών –Πυγμαίοι.
8. Αν θέλουμε να βρούμε ιστοσελίδες που εμφανίζουν δύο λήμματα, χρησιμοποιούμε τη λογική συνάρτηση “OR”, πχ: Πυγμαίοι OR Μπαντού, αν θέλουμε να βρούμε ιστοσελίδες που αναφέρονται στους Πυγμαίους και στους Μπαντού.
9. Για να δούμε συνοπτικές πληροφορίες για ένα site, χωρίς να χρειαστεί να το επισκεφτούμε, πληκτρολογούμε στη γραμμή αναζήτησης τη λέξη info με άνω και κάτω τελεία και στη συνέχεια πληκτρολογούμε την πλήρη διεύθυνση του site. Πχ: info: www.plefsis.gr.
10. Αν σε μια αναζήτηση εμφανιστούν υπερβολικά πολλές ιστοσελίδες, καλό είναι να παρατηρούμε πάντα από πού προέρχονται διαβάζοντας τη διεύθυνση. Έτσι ίσως αποκλείσουμε γρήγορα και εύκολα κάποιες ιστοσελίδες που ίσως έχουν περιεχόμενο επικίνδυνο για τα παιδιά, π.χ. στην αναζήτηση για τη λέξη «άλογο» ίσως εμφανιστούν αποτελέσματα και από τη σελίδα <http://ippodromosx-bet.blogspot.com/> η οποία αναφέρεται στο ιπποδρομιακό στοίχημα.
11. Με τα φίλτρα γονικής επιτήρησης, αποκλείουμε την ανάδυση κάποιων επικίνδυνων ιστοσελίδων (διαφημιστικές, τζόγου ή αμφιβόλων ηθικών αρχών). Τα φίλτρα αυτά, ανάλογα με την έκδοση των Windows που χρησιμοποιείτε, μπορείτε να τα ενεργοποιήσετε από το μενού → εργαλεία → επιλογές → περιεχόμενο ή απόρρητο ή ασφάλεια.

Πηγές

* www.safeline.gr, www.safeinternet.gr, www.sch.gr

* Υπ. Εσωτερικών ΓΓΕ-ΓΓΕ «ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΜΜΕ» Οι ανήλικοι στον κόσμο της επικοινωνίας, Αθήνα, 2009

*Περιοδικό “Computer Active”, Τεύχος Αυγούστου 2010